

čité věci za účelem dosažení veřejného účelu v zájmu všeobecně užitečného podniku, mohou sice býti nejen hmotné věci, ať movité neb nemovité, nýbrž i věci nehmotné, tedy práva. Nutno však při tom vždy líšiti mezi právy a mezi pouhými zájmy hospodářské neb jiné povahy, jež s právy souvisí.

Je-li vyvlastněna věc, to jest *vlastnické právo* k věci, pak jest tím vyvlastněn souhrn všech oněch oprávnění, jež vlastníku k věci přísluší a jím na vyvlastněném objektu nebo ve spojení s ním jsou vykonávána, aniž třeba oprávnění ta, jako na příklad používání vyvlastněného objektu k výkonu živnosti, zvláště vypočítávati.

Není arcíř pochybnosti o tom, že vyvlastněním nějakého objektu může býti odňat všecek reální podklad podniku živnostenskému nebo zemědělskému, který vlastníkem je na vyvlastňovacím objektu provozován. Přes to však živnost a zemědělský podnik neb hospodářská existence jednotlivcova jako souhrn hospodářských schopností a hospodářského výnosu nejsou samy o sobě předmětem vyvlastnění a otázka, zda živnostenský neb zemědělský podnik neb hospodářská existence vůbec je zničena následkem toho, že vlastník nemůže více vyvlastňovaného objektu používat pro výkon svojí živnosti neb zemědělského podniku, spadá do komplexu otázek o objemu odškodnění.

Podobně při právech obce, jak o nich mluví odst. II. pod č. 2, jde o pouhé nároky na odstranění škodlivých důsledků, jež pro expropriáta vyvlastnění mělo v zápětí, tedy o pouhé *faktory* odškodnění, nikoli však o vyvlastněná *práva*.

Za tohoto stavu věci nelze důvodně vytýkati neúplnost vyvlastňovacího nálezu z důvodu, že neobsahuje výroku o vyvlastnění, jak se ho stěžovatelé svými námitkami domáhají.

Ze všech těchto důvodů slušelo stížnosti podané jak do rozhodnutí ministerstva veřejných prací tak i do vyvlastňovacího nálezu zamítnouti.

Č. 738.

Zabírání bytů: * Zabráni dle druhé věty § 8, odst. 2 zák. o zabír. bytův obcemi předpokládá, že jde o byt alespoň s jednou nadpočetnou místností, podléhající zabráni dle §§ 5 a 8 č. 9 téhož zák.

(Nález ze dne 26. února 1921 č. 2321.)

Věc: Václav a Františka V. v Kardašově Řešici proti okresní správě politické v Třeboni o zabráni kuchyně.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Naříkaným rozhodnutím zamítla okresní správa politická v Třeboni, poukazujíc na odst. 10 § 8 zákona ze dne 30. října 1919 č. 592 sb. z. a n. odpor podaný do usnesení obce Kardašovy Řečice ze dne 21. července 1920 č. j. 1678 ob., jímž tato, odvolávajíc se na zmocnění jmenované okresní politické správy ze dne 20. července 1920 č. j. 17743 zabrala kuchyni z bytu Václava V. v Kardašově Řešici, přikázala ji tamnímu poštovnímu úřadu za telefonní hovornu a vyslovila, že nákladem

obce upraví se pro V. kuchyně z malého pokojíka, z něhož upraví se též vchod do dvora.

O stížnosti, vytýkající vadnost řízení i nezákonnost, uvažil nejvyšší správní soud toto:

Žalovaný úřad opřel sice naříkané rozhodnutí o odst. 10 § 8 uved. zákona, mínil však dojísta předposlední odstavec § 8, jak patrně jest z toho, že obec byla k zabrání zvlášť zmocněna.

Ustanovení předposl. odst. § 8 zahrnuje dvojí případ zabrání. O první z případů těch zde zřejmě nejde, nýbrž jedná se o zabrání dle druhé věty tohoto odstavce, jež dovoluje, aby z bytů označených v § 5 zabráno bylo o místnost více, než dopouštějí ustanovení uvedená v § 8 č. 9 zák., dosáhne-li se tím výhodného rozdělení bytů a zbude-li postiženým byt vyhovující míře obvyklé v místě. Ustanovení toto předpokládá tedy byt mající aspoň jednu nadpočetnou místnost podléhající zabrání dle § 5 a § 8 č. 9 uved. zákona.

V předloženém případě jest nesporno, že v domácnosti stěžovatelů jsou tři dospělé osoby (§ 5 odst. 2 zák.), a že byt jejich skládá se ze dvou pokojů a kuchyně. Má tedy byt ten již o obytnou místnost méně, než bylo by lze vzhledem k počtu osob v něm bydlících zabratí dle § 5 a § 8 č. 9 zák. a není proto bytem, jaký § 8 zák. v předposledním odstavci předpokládá.

K tomu přistupuje ještě i to, že z bytu stěžovatelů byla zabrána kuchyně. Dle předposledního odstavce § 5 zák. jest však kuchyně jako pouhé příslušenství bytu ze samostatného zabrání vyloučena.

Poněvadž tu dle toho nejsou zákonné podmínky pro zabrání vůbec splněny, slušelo naříkané rozhodnutí zrušiti dle § 7 zák. o správním soudě, aniž bylo třeba zabývatí se dalšími výtkami stížnosti.

Č. 739.

Administrativní řízení: * Korespondence zástupců chudých, ustanovených dle § 66 civ. ř. s., s chudou stranou není osvobozena od poštovného.

(Nález ze dne 28. února 1921 č. 10839/20.)

Věc: JUDr. Jakub Scharf v Praze proti ministerstvu pošt a telegrafů v Praze stran odepření osvobození od poštovného.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Stěžovatel byl ustanoven zástupcem chudých Josefem H. ve sporu, vedeném u zemského soudu civilního v Praze proti Hasičské vzájemné pojišťovně. Korespondenci, kterou vedl stěžovatel s Josefem H., bydlícím ve Zlíčku, odepřeno bylo poštovním úřadem osvobození od porta, ač na obálce citováno usnesení právo chudých udělující a byly stížnosti stěžovatelem proti tomu podané pořadem instancí zamítnuty.

Naříkané rozhodnutí odůvodňuje žalovaný úřad článkem II. odst. 13 zákona ze dne 2. října 1865 č. 108 ř. z., dle něhož od porta osvobozena jsou podání ex offio zástupců stran, jímž uděleno bylo právo chudých, k úřadům soudním, politickým a finančním, jakož i vyřízení úřadů těch